

בעין חינוכית

בעין חינוכית מספר 92, כ"ח בניסן תשע"א

אתם התקווה ואתם התקומה – בין שואה לעצמאות

א', לא מכבר איש צוות בכיר במכללת 'אורות ישראל' ואביו של טייס בצה"ל

רקע

הורים רבים נוהגים לשלוח מכתב אישי עם ילדם היוצא למסע לפולין. מכתב שהם מבקשים שהוא יפתח בעומדו על אדמת נכר נוכח פני הזוועות של מחנות ההשמדה. איש צוות בכיר (לשעבר) במכללה זכה ובנו הוא טייס בצה"ל (ממילא, גם אסור לאב לפרסם את שמו כאביו של טייס). בנו יצא למסע באדמת פולין יחד עם קצינים אחרים, לבוש במדי טייס של חיל האוויר של צה"ל, ואביו כתב לו מכתב אישי. המכתב, מאב לבנו הטייס הצועד במחנות ההשמדה, מצ"ב. הוא עשוי לתת לכולנו חומר למחשבה בימים שבין יום השואה ליום הזיכרון וחג העצמאות.

בדמייך חיי.

משפחתו. אולי תוכל לשמוע את הרב האומר "שמע ישראל" עם קהילתו, רגע לפני שכיתת היורים עושה את מלאכת השטן וכולם כאחד מושלכים לקבר אחים. אך לא תוכל להרגיש.

בני. כשתהלך בין ובתוך מחנות ההשמדה, חשוב היטב. חשוב ונסה להבין, לנתח ולתפוס, כיצד עם הולך אחרי מנהיג מטורף ועושה מעשי זוועה וטירוף; חשוב כיצד אבא חייל יכול לרצוח בירי תינוק בן יומו; נסה להבין כיצד מוח אנושי מטורף יכול לתכנן ולבצע רצח המוניים באופן היעיל והמסודר ביותר; נסה להבין כיצד יכול אדם לירות, לשרוף, לחנוק ולרצוח בני אנוש, יום-יום, שעה-שעה ולעת ערב לאכול ארוחה דשנה על רקע מוזיקה קלאסית. בלתי אפשרי לחשוב ובלתי אפשרי להבין את זה.

בני. כשתלך בין ובתוך מחנות ההשמדה, השתמש בכוח הדמיון.

אל תסתכל למטה, אל תחפש עפר ואפר, אלא הרם עיניך מעל פני האדמה.

אל תביט היטב

אל תקשיב היטב

בני.

כשתהלך בין ובתוך מחנות ההשמדה, תביט היטב.

אם תביט אל מעמקי האדמה, לא תמצא אותם; אם תנסה לחדור במבטך אל קברי אחים – עצים וצמחים יחצצו ביניכם; אם תנסה להסתכל ולחפש במשרפות שאריות של בשר אדם, כמו לאחר פיגוע, גם זק"א לא ימצא אותם. תביט ולא תמצא דבר.

בני. כשתהלך בין ובתוך מחנות ההשמדה, תקשיב היטב. אם תתאמץ לשמוע את קול החיים בגטו – לא תצליח; אם תרצה להקשיב ולשמוע את קולה קורע הלב של אם שילדה נלקח ממנה רק בגלל שלא עמד בצד הנכון – לא תוכל; אם תרצה לשמוע את זעקת הרבבות בתאי הגזים – לא תוכל; גם את שקשוק גלגלי רכבות המוות – לא תוכל לשמוע.

בני. כשתהלך בין ובתוך מחנות ההשמדה, תתאמץ להרגיש. נסה להרגיש את הילד הקטן שראה את הוריו ואחיו נלקחים לרכבות המוות; נסה להרגיש את האימא שרואה ומלווה במבטה את ילדיה בפעם האחרונה; נסה לחוש את הרגשתו של נער המתרוצץ בחשכה בין מצבורי הזבל להציל מעט אוכל לבני

אל תתאמץ להרגיש
אל תחשוב היטב
כי לא תצליח!

ארוכים לאורך פסי הרכבת ומנופפים אליכם את ידיהם בשלום; רבבות נשמות עומדות במחנות ומצדיעות לכם, לחיילי צה"ל גיבורים ובריאים; אלפי נשמות המחבקות אתכם, האוהבות אתכם, קצינים וטייסים של עם חופשי בארץ קודשנו.

אך אם תשתמש בכוח הדמיון אולי תצליח. תראה אלפים ורבבות של נשמות טהורות עומדות בטורים

הם החלום,
ואתם התגשמותו;
הם באו מתוך המחנות,
ואתם ממחנות הצבא במדינת ישראל;
הם שמעו את שקשוק גלגלי רכבות המוות,
ואתם שומעים את רכבת ישראל המסיעה חיילים בראשון ובחמישי;
הם שמעו את קולות מטוסי האויב ורעש ההפצצות תחת שמים אפורים,
ואתם טייסים השומרים על שמים כחולים ונקיים המאפשרים בטחון וחיים.
הביטו, הקשיבו, הרגישו וחישובו על ששת מיליוני הנשמות הטהורות המחזקות את ידיכם.
אתם התקווה ואתם התקומה.
אבא

הרהורים חינוכיים

המכתב הוא אישי, של אב לבנו, אך כל כולו ניסיון להפנות את המבט אל עבר הממד הלאומי; לחבר את הבן-הטייס למבט על דור השואה והתקומה; להנגיד בין מטוסי הקלגסים ובין מטוסי צבא ההגנה של עם חופשי בארצו, הנגדה שעולה אף מלוח השנה – מתוך המעברים החדים בין יום השואה ליום הזיכרון ולחג העצמאות. לרבים נדמה כי אנו חיים בדור שבו רוב הצעירים מחפשים (רק?) את המבט האישי, רק את 'ההתחברות' ואת המשמעות הפרטית, אפילו בעולמם הרוחני-דתי. בדור שכזה, כיצד ניתן לחבר את תלמידינו ואת ילדינו למבט כללי? כיצד ניתן, גם דרך תכני החגים הלאומיים של חודש אייר – לחברם למדינה על אתגריה? לחברם לדור וצרכיו? כיצד ניתן לחנכם, דווקא בחודש הזה, להקשיב לקול העבר ולהבין את מחויבותנו בהווה לבנות בע"ה את עתידנו המשותף?

.....

"(עלינו להבין כי שיבתנו לציון אינה בבחינת) עם שנאוי בעולם (ה)הולך לו לבקש מקלט מרודפיו [...]);
אלא שגוי קדוש, סגולת העמים, גור אריה יהודה – נעור מתרדמתו הארוכה; והנה הוא הולך ושב אל נחלתו, אל גאון יעקב אשר אהב סלה"
(הרא"ה, אגרות הרא"ה, חלק ב', אגרת תקע"א).

מסביב לדפים

- מי שמוכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי חינוך וחיים המתאימות לרוח של "בעין חינוכית", מוזמנת לשלחן אליי: yyg8@zahav.net.il.
- ניתן לעשות מנוי אישי (ללא עלות) על דפי "בעין חינוכית". נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il.
- מומלץ לשמור על דפי "בעין חינוכית" לשימוש עתידי.
- נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.